

حکمت روز
امام باقر (ع)

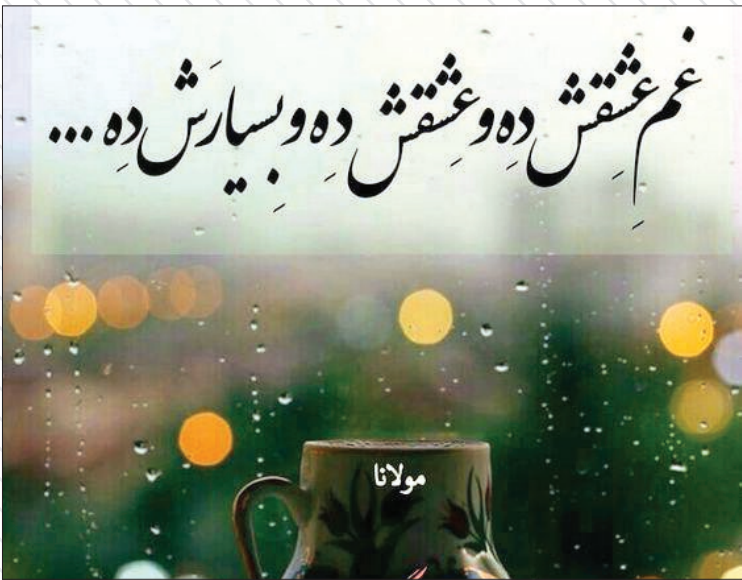
تو را به پنج چیز سفارش می کنم: اگر مورد ستم واقع شدی ستم مکن ، اگر به تو خیانت کردند خیانت مکن ، اگر تکزیت کردند خشمگین مشو ، اگر مدحت کنند شاد مشو و اگر نکوهشت کنند ، بی تابی مکن .

بحارالانوار ، دار احیاء الترا العربی، ج ۷۵، ص(۱۶۷)

مناجات
علامه حسن زاده آملی

الهی، از پای تا فرقم، در نور تو غرقم. «یا نور السموات الارض انعمت فردا!»
الهی، شأنِ این کلمه کوچک که به این علُو و عظمت است، پس «یا علی یا عظیم»، شأنِ متکلمِ این همه کلمات شگفت لا یتناهی چون خواهد بود؟
الهی، وای بر من اگر دانشم رهنم نشود و کتابم حجاب!
الهی، چون تو حاضری چه جویم و چون تو ناظری چه گویم؟
الهی، چگونه گویم نشناختمت که شناختمت و چگونه گویم شناختمت که نشناختمت.
الهی، چون عوامل طا حونه، چشم بسته و تن خسته‌ام؛ راه بسیاری می‌روم و مسافتی نمی‌پیمایم. وای من اگر دستم نگیری و رهایی‌ام ندهی!

با شاعران

خراسان به روایت خراسان
۹ خرداد ۱۳۵۶

شوهرم حتی دعوایم هم نمی کند؛ طلاق می خواهم!

۴۲ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت: در خلال شکایتی که زن و شوهرهای جوان به دادگاه حمایت خانواده آورده و تقاضای طلاق می کنند، گاهی موارد استثنایی و جالبی به چشم می خورد که کمتر دیده شده است. مثلاً توافق نداشتن و درگیری های مالی و اخلاقی و از این قبیل دلایل، همواره طلاق های زیادی را سبب شده است. لیکن موردی که به تازگی مشاهده شده، کمی غریب می نمود. زن نسبتاً جوانی که تصمیم به جدایی از شوهرش گرفته بود، در گفت و گو با خبرنگار ما بیان کرد: زندگی زناشویی باید همیشه در حال تغییر و تحول باشد و گر نه یکنواخت، کسل کننده و غیر قابل تحمل خواهد شد. زن و شوهر باید سعی کنند هر چند وقت یک بار با به وجود آوردن یک سرگرمی جدید یا یک تنوع در همه چیز از یکنواختی زندگی خود جلوگیری کنند. اما شوهر من نه تنها نمی خواهد این را بفهمد بلکه آن چنان بر عقیده خود مبنی بر سکوت و آرامش معتقد و استوار است که حتی نمی خواهد کوچکترین تغییری در زندگی ما روی بدهد. یک روز که تفریح هم می رویم، آن چنان جدی و خشک بر گزار می شود که نرویم بهتر است. چندی پیش پیشنهاد کردم بیلمان منزل را عوض کنیم، ولی با آن چنان مخالفت شدیدی از جانب شوهرم مواجه شدم که دیگر از زندگی خود سیر شدم. او حتی با من دعوا هم نمی کند، می دانی در زندگی زناشویی گاه یک جنجال و دعوا و قهر چند روز می تواند تنوعی باشد ولی گاهی وقتی من به هر ترتیبی می گوشم

۴۲ سال پیش در چنین روزی، روزنامه «خراسان» نوشت: در خلال شکایتی که زن و شوهرهای جوان به دادگاه حمایت خانواده آورده و تقاضای طلاق می کنند، گاهی موارد استثنایی و جالبی به چشم می خورد که کمتر دیده شده است. مثلاً توافق نداشتن و درگیری های مالی و اخلاقی و از این قبیل دلایل، همواره طلاق های زیادی را سبب شده است. لیکن موردی که به تازگی مشاهده شده، کمی غریب می نمود. زن نسبتاً جوانی که تصمیم به جدایی از شوهرش گرفته بود، در گفت و گو با خبرنگار ما بیان کرد: زندگی زناشویی باید همیشه در حال تغییر و تحول باشد و گر نه یکنواخت، کسل کننده و غیر قابل تحمل خواهد شد. زن و شوهر باید سعی کنند هر چند وقت یک بار با به وجود آوردن یک سرگرمی جدید یا یک تنوع در همه چیز از یکنواختی زندگی خود جلوگیری کنند. اما شوهر من نه تنها نمی خواهد این را بفهمد بلکه آن چنان بر عقیده خود مبنی بر سکوت و آرامش معتقد و استوار است که حتی نمی خواهد کوچکترین تغییری در زندگی ما روی بدهد. یک روز که تفریح هم می رویم، آن چنان جدی و خشک بر گزار می شود که نرویم بهتر است. چندی پیش پیشنهاد کردم بیلمان منزل را عوض کنیم، ولی با آن چنان مخالفت شدیدی از جانب شوهرم مواجه شدم که دیگر از زندگی خود سیر شدم. او حتی با من دعوا هم نمی کند، می دانی در زندگی زناشویی گاه یک جنجال و دعوا و قهر چند روز می تواند تنوعی باشد ولی گاهی وقتی من به هر ترتیبی می گوشم

نمای تاریخی
اجرای طرح توسعه بافت پیرامون حرم رضوی - فلکه حضرت - سال ۱۳۵۵

مشهد	تایباد	تربت جام	تربت حیدریه	دراگز	سبزوار	فوجان	نیشابور
۱۶	۱۷	۱۶	۱۳	۱۶	۱۷	۱۱	۱۴
۲۷	۲۹	۲۷	۲۷	۲۶	۳۰	۲۱	۲۹

روزنامه خراسان رضوی:
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۲۴۰۰

گزارش فرهنگی
مریم ترسول

پوستر «فریاد مادر»

تقویمِ رمضان یک بار دیگر به آخرین جمعه خود می رسد. روزی که برای آزادی خواهان جهان، نماد دفاع از ملتی مظلوم است که صدایش زیر پر آوار ظلمی بزرگ، ساکت شده است. روز «قدس» مجالی است برای گفتن از غربت و مظلومیت مردم فلسطین. البته که هر روح آزاده‌ای، زبان و شیوه بیان خاص خود را در این زمینه دارد اما یک ابزار، زبان شیوای هنر است. این سال ها نما یشگاه ها و برنامه های هنری زیادی با محوریت آثار هنری فلسطین بر گزار شده است و هنرمندان زیادی در این عرصه، مشتاقانه حضور یافته و دست به خلق آثاری ماندگار زده اند. ار دیپشت نیز اولین کارگاه بین المللی گرافیک و طراحی پوستر «عوده القرن» با حضور ۳۰ هنرمند از کشورهای مختلف جهان نظیر الجزایر، فلسطین، سوریه، لبنان، عراق، بحرین، افغانستان، پاکستان و هند و... و همچنین ۴۰ هنرمند ایرانی، در مشهد برگزار شد. ما حاصل این رویداد هنری، تولید ۹۰ پوستر بود که از میان آن ها ۴۰ پوستر برای توزیع بین المللی انتخاب شدند و همزمان با روز قدس، در نما یشگاه های مجازی پیش چشم مخاطبان کشورهای مختلف جهان قرار گرفته است. در این گزارش به این کارگاه و نما یشگاه و اهداف متولیان برگزاری و هنرمندان شرکت کننده در آن پرداختیم.

روایت های هنری از مظلومیت فلسطین برای مخاطبان ۱۵ کشور جهان

علیرضا کمیلی، دبیر اتحادیه بین المللی امت واحده که برگزار کننده اصلی این کارگاه بوده است، در خصوص این رویداد به ما می گوید: آثار برگزیده کارگاه «عوده القرن» در ۱۵ کشور دنیا به نمایش در می آید. شماری از آن ها؛ کشورهای اسلامی، اروپایی و آمریکای لاتین هستند. البته زمان اصلی نمایش این آثار، آخرین

هنرمندان مسئله شناسانه به موضوع فلسطین پرداختند

سید محمدرضا میری، دبیر نهضت مردمی پوستر انقلاب هم یکی از استادان کارگاه «عوده القرن» بود که درباره دغدغه هایش برای برگزاری و مشارکت جویی از هنرمندان می گوید: هنرمندان و مخاطبان داخلی، سال هاست که با مقاومت فلسطین و زبان هنر در این زمینه آشنا هستند اما ما به دنبال یک زبان بین المللی و نشانه های جهانی برای طرح این موضوع بودیم که بعضی از آن هادر کشور ما ناشناخته مانده اند.

وی ادامه می دهد: خلق کار جدید در موضوعات این چنینی که سال ها محل تفکر و هنرنمایی

گرافیتست ها بوده، بسیار دشوار است و یکی از نکات مثبت کارگاه ما، تمرکز بر مسئله محوری بود. هنرمندان حاضر در این دوره، قبل از تولید اثر، ساعت ها باهم گفت و گو سعی می کردند مسئله ودغدغه مدنظر خود را واکاوی و ابهامات آن را برطرف کنند.

میری می گوید: مسئله ما بحث «معامله بزرگ قرن» بود و این که دسدم می خواهم زمین های فلسطین را با سرزمین های دیگر معامله و معاوضه کند و در پاسخ به آن «بازگشت بزرگ قرن» را مطرح کردیم که گویای رشادت های فلسطینی ها برای بازگشت به وطن شان است.

دبیر نهضت مردمی پوستر انقلاب تاکید می کند: پرداختن به مسئله فلسطین گاهی فقط به صورت مناسبتی و گرامی باد، گفتن است اما در این کارگاه، هنرمندان مسئله شناسانه سراغ این موضوع رفتند و من اعتقاد دارم که هنوز جای کار بسیاری در این عرصه وجود دارد. زبان هنر تاثیر فراوانی دارد و باید آن را مقتنم بدانیم. طراحانی که برای حمایت از این ملت مظلوم به میدان آمده اند، وابستگی و سرسپردگی به جریان های سیاسی بی تفاوت به مسئله فلسطین ندارند. وی افزود: در چند سال اخیر کارهای بی نظیری در حوزه حمایت از فلسطین در کشورهای مختلف تولید شده و آثار مجموعه «عوده القرن» نیز در همین زمینه، دارای کیفیت خوبی بودند.

تقویمِ رمضان یک بار دیگر به آخرین جمعه خود می رسد. روزی که برای آزادی خواهان جهان، نماد دفاع از ملتی مظلوم است که صدایش زیر پر آوار ظلمی بزرگ، ساکت شده است. روز «قدس» مجالی است برای گفتن از غربت و مظلومیت مردم فلسطین. البته که هر روح آزاده‌ای، زبان و شیوه بیان خاص خود را در این زمینه دارد اما یک ابزار، زبان شیوای هنر است. این سال ها نما یشگاه ها و برنامه های هنری زیادی با محوریت آثار هنری فلسطین بر گزار شده است و هنرمندان زیادی در این عرصه، مشتاقانه حضور یافته و دست به خلق آثاری ماندگار زده اند. ار دیپشت نیز اولین کارگاه بین المللی گرافیک و طراحی پوستر «عوده القرن» با حضور ۳۰ هنرمند از کشورهای مختلف جهان نظیر الجزایر، فلسطین، سوریه، لبنان، عراق، بحرین، افغانستان، پاکستان و هند و... و همچنین ۴۰ هنرمند ایرانی، در مشهد برگزار شد. ما حاصل این رویداد هنری، تولید ۹۰ پوستر بود که از میان آن ها ۴۰ پوستر برای توزیع بین المللی انتخاب شدند و همزمان با روز قدس، در نما یشگاه های مجازی پیش چشم مخاطبان کشورهای مختلف جهان قرار گرفته است. در این گزارش به این کارگاه و نما یشگاه و اهداف متولیان برگزاری و هنرمندان شرکت کننده در آن پرداختیم.

جمعه رمضان، مصادف با «روز قدس» است. وی ادامه می دهد: در واقع این نما یشگاه ها به صورت مجازی برپا می شوند و به همین منظور، گروه های پر مخاطب فضای مجازی را در کشورهای مختلف جهان شناسایی کرده ایم و از بستر آن ها برای نمایش این آثار بهره خواهیم برد، برنامه ریزی شده تا مخاطبان زیادی در اقصی نقاط جهان این آثار را ببینند. کمیلی در خصوص سطح آثار تولیدی در کارگاه «عوده القرن» نیز بیان می کند: ابزار هنر در این سال ها،

یک زبان مشترک برای فریاد کردن «ظلم»

در ادامه به سراغ میکائیل براتی می رویم که از هنرمندان مشهدی برگزیده در «عوده القرن» است و پوستر می او خلق کرده،

در زمره مجموعه آثاری است که در کشورهای مختلف دنیا به نمایش در می آید. وی درباره انگیزه اش برای خلق آثار هنری در حمایت از مردم فلسطین می گوید: ما دغدغه داشتیم که از هنرمان بهره بگیریم تا ظلمی را که به مردم فلسطین می رود منعکس کنیم. مسئله ای که هرگز در رسانه های بین المللی مطرح نمی شود.

براتی ادامه می دهد: هنر صبری، می تواند بدون نیاز به زبان، مفهوم انتقال بدهد و زبانی مشترک و قابل فهم برای جهانیان باشد و از این نظر، ما مسیر درستی را انتخاب کردیم و برای کارمان انگیزه های بسیار داشتیم. ظلم را نمی توان بی پاسخ گذاشت، باید آن را فریاد کرد تا وجدان های خفته بیدار شوند. براتی از کیفیت بالای آثار تولید شده در کارگاه «عوده القرن» می گوید و اضافه می کند: این کارگاه اتفاق بسیار خوبی بود و آثاری که در آن تولید شد، نسبت به آثار قبلی هنرمندان حاضر در کارگاه، به مراتب بهتر بود و دلیل این اتفاق خوب را هم می توان همفکری هنرمندان و فضای خوب کارگاه دانست.

این هنرمند مشهدی با اشاره به بازدیدهای خوبی که تا امروز در فضای مجازی از آثار برگزیده صورت گرفته، می گوید: به نظرم این پوسترها صد درصد تاثیر مطلوبی بر مخاطب خواهند گذاشت و تاکنون نیز در فضای مجازی و در کشورهای مختلف با استقبال خوبی مواجه شده اند.

وی در پایان خاطر نشان کرد: هنر کارآمدترین ابزار برای انعکاس اندیشه ها و آرزمان های جامعه بشری است و در این زمینه، می تواند در خدمت فلسطین و انعکاس دهنده مظلومیت هایش باشد.

مشهد	تایباد	تربت جام	تربت حیدریه	دراگز	سبزوار	فوجان	نیشابور
۱۶	۱۷	۱۶	۱۳	۱۶	۱۷	۱۱	۱۴
۲۷	۲۹	۲۷	۲۷	۲۶	۳۰	۲۱	۲۹

روزنامه خراسان رضوی:
مدیرمسئول: محمد سعید احدیان
سردبیر: سیدعلی علوی
صاحب امتیاز: موسسه فرهنگی هنری خراسان
دفتر مرکزی: مشهد، بلوار شهیدصادقی
صندوق پستی: ۵۱۱-۹۱۷۳۵
تلفن: ۰۵۱-۳۷۶۲۴۰۰

گزارش فرهنگی
مریم ترسول

پوستر «فریاد مادر»

رونق تولید در گرو احاطه نداشتن سیاست بر اقتصاد

تولید، اصل حیات اقتصاد هر کشوری است که متغیرهای اقتصادی با آن معنا می یابد و بدون آن دیگر جایی برای طرح مباحث اقتصادی باقی نمی ماند. متأسفانه سیاست های اقتصادی کشور بنا به دلایل بسیاری شرایط مطلوبی ندارد، چرا که اقتصاد، به منزله ابزاری در دست سیاست قرار گرفته و به بیان دیگر تمامیت و کلیت اقتصاد ما در شرایط کنونی، تحت تاثیر سیاست است. این در حالی است که کشورهای پیشرفته ده ها سال تلاش کردند تا نشان دهند تفکیک قوا (تفکیک قدرت سیاسی از قدرت اقتصادای) شرط پیشرفت و توسعه اقتصادی است اما در کشور ما به این مهم بالعکس عمل شده است و تمامی قدرت ها در هم ادغام شدند. بنابر این اگر اقتصاد از چنبره جناح های سیاسی خارج و تصمیم گیری های اقتصادی فارغ از هر گونه جناح بازی گرفته شود، قطعاً اقتصاد رشد خواهد کرد در غیر این صورت نباید امیدی به رونق تولید داشت.

البته ناگفته نماند بستر نظام آموزشی ما نیز برای رونق تولید مهیا نیست، چرا که علم اقتصاد در کشور ما یک علم دولتی است و هیچ کمکی به توسعه صنعتی، ابداع و اختراع نمی کند. بنابر این تازمانی که نظام آموزشی ما سیاست زده باشد، توسط دولت مردان اداره شود و دولت هزینه های دانشگاه ها را تأمین کند و به تبع آن تراوش های فکری نظام آموزشی آزاد نباشد، قطعاً صنعت رونق نخواهد یافت. به بیان دیگر تازمانی که دانشگاه ها سیاسی باشند، نمی توان انتظار داشت که صنعت مستقل از فضای کلی کشور توسعه یابد، مضاف بر آن که قانون اساسی نیز اختیارات وسیعی برای دولت قائل شده به طوری که متأسفانه بیشتر صنایع مادر لونی یا وابسته به دولت هستند که این موضوع نبود کارایی بخش صنعت را به دنبال دارد. در این جاذکر این نکته نیز ضروری است که دولت با سیاست های نادرست و ناشیانه خویش همواره هزینه های گزاف را به بخش خصوصی و صنایع تحمیل کرده است. به عبارت واضح تر تصمیمات غلط لحظه ای و غیر منطبق بر شرایط جامعه، باعث رشد چشمگیر قیمت ارز شد که این موضوع تمامی ارکان تولید را تحت تاثیر قرار داده است و هنوز هم این روند ادامه دارد. چنان که تاکنون بی ثباتی های ارزی، تغییرات نرخ سود بانکی، سیاست های پولی و مالی غلط و... هزینه های زیادی را به بخش خصوصی تحمیل کرده است. در واقع نرخ سود بانکی زیاد، افزایش هزینه های تولید و... سودآوری بخش تولید را به شدت تحت الشعاع قرار داده است؛ به طوری که در شرایط فعلی صنایع ما با حدود نیمی از ظرفیت شان فعالیت می کنند، این موضوع حاکی از افزایش هزینه های تولید است. در حقیقت حدود ۵۰ درصد نیروی کار ما زاده هستند، بنابر این فعالیت های اقتصادی آنها سودآوری ندارند بلکه گاهی با ضرر و زیان مواجه می شوند. آن چه مسلم است، این است که شرایط فعلی جامعه برای ارتقای کارایی و بهره وری تولید مهیا نیست و با افزایش نرخ ز، صادرات کالا سود بیشتری خواهد داشت، با این حال متأسفانه برخی صنایع دولتی، ارز حاصل از صادرات را به کشور باز نمی گردانند. بر شرایطی که کشور با سیاست های نادرست داخلی و تحریم های بین المللی مواجه است، قطعاً صنعت قربانی خواهد شد. علاوه بر این تازمانی که تجارت سودآور باشد، کسی به سمت تولید حرکت نمی کند. با این حال نمی توان مانع صادرات شد، مگر آن که فضا به گونه ای مهیا باشد تا فروش کالا ها در داخل توجیه اقتصادی داشته باشد. بنابر این فعالیت اقتصادی بخش خصوصی زمانی رونق خواهد یافت که دولت مردان هزینه ای به این بخش تحمیل نکنند و فضای مساعدی را برای کسب و کار فراهم و علاوه بر مبارزه با فساد و رانت، از بوروکراسی های اداری جلوگیری کنند. به این ترتیب باید فضایی ایجاد شود که بخش خصوصی بتواند با خیالی آسوده فعالیت کند و حقوق مالکیت آنان تضمین شده باشد. در پایان باید بیان کرد، دولت با احاطه بیش از حد بر عرصه های اقتصادی کشور به منزله یک فعال مایشاء عمل کرده و به دلیل در اختیار داشتن تمام امکانات رقابت، به عنوان قیپ بخش خصوصی با به عرصه گذاشته است و هر آن چه را که مبتنی بر مصالح خود بداند به اجرا درآورد؛ او در اختیار دولت به صادرات و واردات گرفته تا امور پولی و مالی و بانک ها، تمامی عرصه ها را می تواند بایک دستورالعمل و با مصوبه دچار مشکل کند و این به معنای اسارت اقتصاد در چنبره سیاست و سیاست بازی است. بنابر این پیشنهاد می شود برای خروج از این بحران، قانون در سطوح کلان اصلاح شود و بخشی از اختیارات گسترده دولتی به بخش خصوصی واگذار شود و قدرت ها و نهاد های موازی نیز حذف شوند. ناگفته نماند شیاسته سالاری نیز می تواند به اصلاح امور کمک کند، علاوه بر این باید از فساد و رانت سیاسی نیز جلوگیری کرد و تصمیمات بی طرفانه، مستقلمی باید جایگزین رویکردهای حزبی و سیاسی شود. نیز از تازمانی که چتر سیاست در دست یک شخصیت گمنام قرار گیرد، روشن برای آن متصور بود.